

19.1.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Lausunto alkoholilain kokonaisuudistuksesta (STM075:00/2011)

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry on kuluttajien itsenäinen ja riippumaton edunvalvontajärjestö, jonka tehtävänä on mm. valvoa kuluttajien etuja ja oikeuksia markkinoilla.

Kuluttajaliiton lähtökohtana on edustaa yleiseurooppalaista näkemystä alkoholipolitiikan kehityksestä. Tämä tarkoittaa erityisesti lupabyrokratian vähentämistä, lapsiin ja nuoriin kohdistuvan suojelun tähtävien rajoitteiden terävöittämistä sekä paikallisen alkoholipolitiikan reunaehtoisten selkiyttämistä. Tämä sama tavoite käy ilmi myös esityksestä.

Kuluttajaliitto ei ota lausunnossaan kantaa pykälätasolla vaan kommentoi esitystä ja siinä esitettyjä tavoitteita yleisesti.

Esityksen tavoite alkoholihaittojen vähentämiseksi on tärkeä. Alkoholilainsäädännössä on tärkeä löytää tasapaino haittojen torjumisen ja alkoholin kohtuukäyttäjien oikeuksien välillä. Suurin osa kuluttajista kuuluu alkoholin kohtuukäyttäjiiin, joten lainsäädännöllisten toimenpiteiden tulee puuttua erityisesti ongelmakäyttöön ja toisaalta suojella entistä tehokkaammin lapsia ja nuoria. Esityksen tavoitteeksi mainittu kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen (Pakka-hanke) on kannatettava.

Ravintola-anniskeluun liittyvää lainsäädännön vapauttamista Kuluttajaliitto pitää hyvänä asiana. Edellytyksenä on kuitenkin, että valvonta ravintoloissa on lain edellyttämällä tasolla.

Kuluttajaliitto haluaa kiinnittää huomiota erityisesti valvonnan tehostamiseen. On yleisesti tiedossa, että alaikäisille ja päihtyneille anniskellaan alkoholi juomia ravintoloissa. Myös vähittäismyymälöistä on alaikäisten melko helppoa saada alkoholi juomia. Alkoholin pysyvä ja määräaikainen myyntikielto ovat Kuluttajaliiton käsityksen mukaan tehokkaita valvonnan keinoja, joita tulee käyttää aktiivisesti epäkohtien karsimiseen.

Alkoholilain uudistuksen yhteydessä olisi ollut hyvä selvittää, minkä tuotteiden vapauttaminen päivittäistavara kauppojen valikoimiin aiheuttaa pienintä terveyshaittaa. Alkoholin liittyminen ruokakulttuuriin on Kuluttajaliiton mukaan tärkeä useimmille kuluttajille.

19.1.2017

Kansanterveyden kannalta on tärkeää, että kuluttajilla olisi tieto myös alkoholijuomien ravintoarvoista. Kuluttajaliitto esittää, että kansallisesti jatketaan työtä Euroopan Unionin tasolla, jotta kaikkiin alkoholi-juomiin saadaan riittävät ja ajantasaiset tiedot ravintoarvoista.

Kuluttajaliitto kannattaa alkoholin anniskeluun ja vähittäismyyntiin liittyvän lupabyrokratian maltillista purkamista.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Juha Beurling
pääsihteeri

Tuula Sario
johtava lakimies